

Inatsisartunut ilaasortaq, Karl Lyberth
Siumut

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut akissuteqaat

14. Juni 2011

Asasara Karl Lyberth

Postboks 930

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 68 00

Fax (+299) 32 43 02

E-mail: bmp@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Cairn Energy-p 2011-mi qillerinermi pisussanut pilersaarutaanut atatillugu eqqagassanik imaanut eqqaanermut atatillugu apeqquaternut qujavunga.

Aallarniutigalugu oqaatigissavara DMU-p Kalaallit Nunaanni uuliasiorluni qillerinermi avatangiisinut sunniutaasussanik ataatsimoortumik naliliinini tamanut saqqummiussimammagu. Inerniliineq tassaavoq:

"DMU-p ataatsimoortumik naliliinera malillugu ingerlatani suliaqarnerit nalinginnaasut, avatangiisinut sunniuteqarnissaat annikitsuinnaatillugu ingerlanneqarsinnaapput."

Qillerinermi pisussanut pilersaarutip akuersissuteqarfigineqarnera Namminersorlutik Oqartussat internettikkut nittartagaanni takuneqarsinnaavoq. Tassani qillerinerit sukuumiisumik maleruagassiorneqarnerat atuarsinnaassavat. Aammattaaq ingerlatseqatigiif-fiup Avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineri (VVM) tusarniaassutigineqareerpoq, tassani kikkulluunniit oqaaseqaateqarnissamik, isornartorsiuinissamik apeqquteqarnissamillu periarfissaqartinneqarlutik, taamatullu Cairn Energy illoqarfinni ingerlasussanik piareersaarnermi kalluarneqartussatut naatsorsuutigineqartuni innuttaasunik ataatsimiiitsisarsimalluni. Aammattaaq tusarniaanermut akissuteqaatit Cairn Energy-mit akissuteqaatitaqartut Namminersorlutik Oqartussat internettikkut nittartagaanni tamanit pissarsiarineqarsinnaapput.

Apeqqut 1

Cairn Energi qillerinerminut atatillugu eqqagassanik annertuunik immamut eqqaasannaanissaminut akuerineqarnerani igitassat sorsipaat pineqarpat qanorlu annertutigippat?

Akissut:

Uuliasiorluni qillerinerminut atatillugu eqqagassat makkua imaanut kuutsinneqassapput. Errortuutikoq, igaffimmit eqqagassat, qillerinermi marulluk aamma qillerinermit seqummarlukut.

Errortuutikumut aamma igaffimmit nerisakunit igitassanut tunngatillugu nunani tamalaani maleruagassanut (MARPOL) naapertuuttumik atuutsinneqarpoq, igaffimmit nerisakunit igitassat sequtseqqisaakkat kiisalu errortuutikoq (igaffimmit, uffarfimmit il.il.) 15.000 m³-ingajannut naatsorsugaasoq aammalu anartarfinit errortuutikoq (perusuersartarfinit

il.il.) 5.000 m³-ingajannut naatsorsugaasoq imaanut kuutsinneqarsinnaasut. Qillerinermi ataatsimit kuutsitsineq inunnit 400-ingajannit errortuutikumik kuutsitsinertut annertussuseqarpoq, Kalaallit Nunaanni nunaqarfimmit anginerusumit qaammatini marlunni pingasuniluunniit kuutsitsinertut annertutigaluni. Maleruagassat umiarsuarmik angalanermut atuuttut assigaat.

Qillerinermi marulluk ilaatigut qillerlugu putuliami naqitsinermik aqutsinissamut atorneqartarpoq. Qillerinermi seqummarlukut tassaapput qillerinermi piaarneqartut. Taakkua marluk tamarmik qillerinermi marulluk imermik aallaaveqartoq taamaallaat akuerisaasunik akuutissartaqartoq pineqartillugu nalinginnaasumik imaanut kuutsinneqartarput. Qillerlugu putuliami qallerni marlunni "aqqusersuutitaqanngitsumik" qillerisoqartarpoq, tassalu qillikkanik qilleriveqarfimmut qaqitsisoqarsinnaanngilaq. Taamaattumik qillerinermi seqummarlukut aamma qillerinermi marulluk putuliap ilaanni taakkunani marlunni qillerinermi imaanut kuutsinneqartarput. Qillerlugu putuliami qallerni marlunni sumiiffimmi qilleriffiusumi kujasinnerusumiittumi 755 aamma 790 meterit pineqarput aammalu avannarpasinnerusumiittumi 350 aamma 312 meterit pineqarlutik. Sumiiffimmi kujasinnerusumiittumi qillerinermi seqummarlukut 584 m³ qillerinermi marullummik 3.401 m³-imik ilaqartoq kuutsinneqassapput aammalu sumiiffimmi avannarpasinnerusumiittumi qillerinermi seqummarlukut 261 m³ qillerinermi marullummik 1.421 m³-imik ilaqartoq kuutsinneqassallutik. Qillerlugu putuliami qallerni taakkunani qillerinermi imeq aamma bentonit marraasoq kisimik atorlugit qillerisoqartarpoq, tassalu akuutissanik atuisoqartanngilaq.

VVM-imi eqqagassat allat suliarineqartarnerannut takussutissiisoqarpoq. Eqqagassat immikkoortiterneqartartussaapput. Taakkunannga arlaannaannilluunniit imaanut igitsisoqartartussaanngilaq. 2010-imi qillerinermi tuulli eqqagassaalertussat annertussuseqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Tassani eqqagassat 400 tons missaat passunneqarput, taakkunannga ¼ missaanniittut eqqagassatut navianartutut isigineqarlutik. Tassani ilaatigut pineqarput eqqagassat uuliameersut aamma akuutissat uumaatsut sinneruttut. Eqqagassat navianaateqanngitsut: palle-t, poortuutikut, saviminertat il.il. nunami ikualanneqarput imaluunniit eqqaavissuarmukaanneqarlutik.

Apeqqu 2

Immamut eqqarneqarsinnaasut akuerisat pineqartut qanoq ulorianartigippat avatangiisinullu qanoq sunniuteqassappat?

Eqqagassat ilai imaanut iginneqartussatut akuerisaasut tassaapput eqqagassat ulluinarni angerlarsimaffimmit eqqagassaalertartutut ilisimaneqartut, soorlu uffarfikoq, anar-tarfinneersoq aammalu igaffimmit eqqagassat nerisassaneersut sequtseqqissaakkat.

Qillerinermi marullummik atillugu akuutissat uumaatsut 96-98 %-ii avatangiisinut sunniuteqartanngillat imaluunniit annikitsuaraannarmik sunniuteqartarlutik (assersuutigalugu kaliumklorid-meersut, bentonit, aamma baryt). Taakkua imaani kuutsitsiviusoq iseristissinnaavaat (sermersuarmit imeq sermip aanneraneersoq iseriattoq Kalaallit Nunaanni takornartaanngilaq) aammalu qillerlugu putuliap eqqannguani immap naqqanut kissinnaallutik. Assersuutigalugu 2010-imi qillerinerit pingasut ingerlanneqareerneranni anner-tuunik ajoqutaasunik sunniinernik malussartoqanngilaq. Immap naqqani uumasut, soorlu koralit immami nillertumiittartut aamma svampeqarfiit imaata iserianneranut kinnernullu immikkut malussarissuupput. Taamaattumik uumassusilinnik taamaattunik peqanngin-

nera qulakkeerniarlugu qillerinissat sioqqullugit sumiiffinni qilleriffiusussani tamani misisuisoqartarpoq. Uumassusilinnik taamaattunik immikkoorutilinnik peqartoq paasineqarsimatillugu, sumiiffimmi kuutsitsinissaq akuersissuteqarfigineqartussaangilaq.

Akuutissaq uumaatsoq aappaluttoq *Ultrahib*, tusagassiuutitigut oqallisigineqartoq toqunartortaqaangilaq imaluunniit uumassusilinnut katersuuttarani, tassa imaappoq uumasut nerisaqaqatigiinneranni katersuunneq ajorpoq, kisiannili aappaluttut (OSPAR malillugu) nalunaaqutserneqarpoq sivisuumik arrorniartarnera pissutigalugu. Nalinginnaasumik misileraanermi *Ultrahib* ulluni 28-ni 13%-imik arrorsimasarpoq. Arrorniarterata sukkasusaa ulluni 28-ini 20%-imit sukkanerusimagaluarpat *Ultrahib* sungaartut nalunaaqutserneqarsimassagaluarpoq.

Apequt 3

Igitassat pineqartut immamut eqqaannarnagit allatut suliarineqarsinnaasimangillat?

- Soorlu poortoriarlugit isumannaannerusumik iliuuseqarfigalugit?

Aap, qillerinermi itigitassat tamarmik katersorneqarsinnaassapput aammalu Kalaallit Nunaanni nunanilu allani tigooqqaasarfinnut akuerisaasunut assartorneqarsinnaassallutik. Kisiannili tigooqqaasarfinnik taamaattunik Kalaallit Nunaanni soqaangilaq. Qillerinermi marulluup nunanut allanut assartorneqartarnissaa aamma ingerlatseqatigiiffimmit aammalu Danmarkip avatangiisinut misissuisarfianit (Danmarks Miljøundersøgelser) nalilersorneqarsimavoq. Kisiannili inerniliineq tassaavoq aaqqiissutissaq taanna annertunermik avatangiisinut sunniisussaasoq, ilaatigut assartuinnermit il.il. kuutsitsinerup malitsigisaanik. Tassunga atatillugu eqqaasissutigeqqinneqassaaq *Ultrahib* toqunartortaqaangimmat aammalu uumasut nerisaqaqatigiinneranni katersuuttarani, aammalu DMU-mit oqaatigineqartut malillugit ilusiliineq toqqarneqartoq atorineqarpat avatangiisinut sunniisissaq annikitsuinnaasussaavoq. Ukiuni aggersuni amerlanerusunik qillerisoqassasoq naatsorsuutigineqarmat, eqqagassalerinissamat pitsaasumik pilersaarusiortarnissaq qulakkeerniarlugu qulaajaanermik suliaqarnissaaq aallartinneqassamaarpoq. Tassunga ilanngullugu nalilersorneqassaaq akuutissanik uumaatsunik aappaluttunik kuutsitsisarneq qanoq iliornikkut annikillisinneqarsinnaanersoq, ilaatigut qillerinermi atorineqartut pitsaanagerusut Kalaallit Nunaanni pissutsinut naleqqussagaasut ineriartortinneqarnerisigut ilaatigullu nunami inissiisarnikkut.

DMU-p inassutigaa qillerinermi marulluk imermik aallaaveqartoq kisimi atorineqartassasoq, taannalu sapinngisamik atoqqinneqartassasoq, Kalaallit Nunaanni aalajangijsimaannarneqassasoq.

Qillerinermi marulluk imermik aallaaveqartoq teknikkikkut ajornartorsiortitsisimappat, qillerinermi marulluk uuliamik akoqartoq Norgemi aaqqiissutissatut siullertut imaluunniit upalungaarsimanermut atorineqartarpoq, pissutigalugu marulluk uuliamik akoqartoq teknikkikkut aaqqiissutissaasinnaammat pitsaanagerusooq. Kisiannili qillerinermi marulluk uuliamik akoqartoq toqunartortaqaarpoq aammalu imaani avatangiisinut ajoqusiisinnaalluni. Tamatuma Norgemi atorineqarneranut, tassani nunami suliaqarfissamik suliarineqarfissaanik pilersitsisoqarsimanera pissutaavoq. Kisiannili tamanna qillerinermi marulluup qanorittup toqqarneqarnissaanik nalilersueqqissaanermi ilaatinneqartussanik avatangiisinut ajornartorsiutinik allanik pilersitsivoq.

Aammattaaq nalinginnaasumik ineriartorneq (aamma Norgemi) qillereriaatsinut imermik aallaaveqartunut qorsunnik sungaartunillu akuutissartalinnik atuinermut ingerlavoq, pis-sutigalugu periaatsit taakkua atunnerat tamaat isigalugu naliinermi annikinnerpaamik avatangiisinut sunniisarmata, ilaatigut kuutsinneqarsinnaanerata pissutaalluni. Taamaalil-luni Norgemi oqartussaasut naliliipput qillerinermi marullummik imermik aallaaveqartu-mik nunamukaassineq nukissiuutinik atuinermut, saliinermut kuutsitsinermullu annerto-rujussuarmik piumasaqaateqarfiusussaasoq, tassani taamaalilluni imaani ammaannar-tumi kuutsitsisarnerup kimikillisisingaatsiartartup sinerissami qanittumi avatangiisinut malussarinnerusunut nuutsiinnaarneqarnissaa aarlerinaateqarluni (Statens Strålevern, Oljedirektoratet, Statens Forurensningstilsyn 2008).

Akuutissat uumaatsut OSPAR-imi isumaqatigiisummi malittarisassat malillugit aappa-luttumik nalunaaqutsigaasut atorunnaarsikkiartuaarneqarnissaat anguniarlugu, DMU-p inassuteqaatigaa, Cairn piumasaqaateqarfigineqassasoq akuutissat uumaatsut "aappa-luttut" avatangiisinut ajoqutaannginnerusunik taarserneqassasut, ingerlatseqatigiiffik ineriartorneqarnermut tassunga eqeersimaartumik peqataassasoq aammalu tunisassior-tut tunisassianik pitsaannerusunik ineriartortitsinissaat isumagalugu. Qillerinermi marullulee-riaatsimik UltraDrill-imik akuutissanik uumaatsunik aappaluttunik nalunaaqutsigaasunik Ultrahib-imik akulimmik atuinermut nassuiaasiaminni Cairn namminee-luni allappoq, atugartik "overall environmental footprint for future campaigns" (Cairn 27.04.2011. Mud System Selektion and Considerations for Rank Exploration Wells) annikillisinnaarlugu.

Marullummik atueriaatsit imermik aallaaveqartut Ultrahib-imik akoqanngitsut piupput, kisianni Kalaallit Nunaanni ator-neqartussatut maannakkorpiaq sunniuteqarluarsinnaane-rat isumannaannerallu naammanngilaq. Tamatuma malitsigisaanik ilaatigut imaanut qil-lerinermi marullummik marloriaammik annertunerusunik kuutsitsisoqartariaqartussaa-voq, ilaatigullu qillerutitip qillerlugu putuliami tattoqissinnaanerata aalerinaateqarnera an-nerterulerutussaalluni, taamaattumik ilulissamik apertussanngorluni ingerlaartoqalerpat qilleriveqarfik sukkasuumik nuunneqartussanngussappat isumannaallisaaneq aarlerinar-tortaqaalersinnaalluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Ove Karl Berthelsen